

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Momente

Pogorît între noi, pentru a ne ridica la ceruri, Mântuitorul Hristos a venit să ne aducă viață. „Eu am venit, zice el, pentruca lumea viață să aibă și mai multă să aibă”. Și dacă la serbătoarea Crăciunului biserica ne îndeamnă cu atâta căldură să mărim pe Hristos ce se naște, să întimpinăm pe celce ne vine din ceruri și să ne înălțăm prin venirea lui pe pământ, înseamnă că de aici a pornit pentru noi începutul vieții. Acelaș lucru ni-l spune bucuria din ceruri, anunțată de îngeri, și pacea pe care noaptea cea sfântă a primului Crăciun a vărsat-o în sufletele primitoare ale păstorilor cucernici din apropierea Betleemului. Orice copil este o promisiune, un început de viață omenească, și acesta este motivul bucuriei ce se naște în jurul oricărui leagăn. Fiul Preasfintei Fecioare este și el început, dar început de viață dumnezească, și nu numai pentru sine, ci pentru lumea întreagă. „Cântați deci Domnului, ne îndeamnă biserica, tot pământul și cu veselie lăudați-l, că s'a preamărit”.

O bucurie similară încearcă biserica noastră cu prilejul Crăciunului din acest an pentru nașterea AGRU-lui, asociația minunată a mirenilor noștri, de care legăm cu toții atâtea nădejdi. Pornită cu gânduri de bine și cu elanul cunoscut dela adunarea serbătorească de constituire, asociația această s'a născut în zodia celor mai promițătoare auspicii. Strânși uniți în jurul tronurilor arhieresti și mână 'n mână cu păstorii lor firești, cari sunt preoții, mireni bisericii noastre s'au hotărît să dea străduințelor lor de ordin religios a formă mai socială, făcând din ele un izvor de viață pentru obștea întreagă. Multele gânduri și porniri bune de până acum ale mirenilor noștri, izolate cum erau, n'au putut da rezultate mai mari; adunate în mănunchiu și îndrumate cu minte, ele pot fi pe viitor, în cadrul AGRU-lui, de cel mai mare folos acțiunii de regenerare ce se resimte, tot mai puternică, în sinul bisericii noastre. Ea va aduce lui Dumnezeu mărire și pe pământ pace, între oamenii de bunăvoință.

Un alt moment îmbucurător, merit aceleiaș intensificări a vieții noastre religioase, este noua episcopie unită din Nordul Ardealului. Un tron episcopesc mai mult, înseamnă o întreagă serie de noi instituții, și prin aceasta un nou focar de lumină și viață mai intensivă în cuprinsul provinciei noastre bisericești. Și dacă odată cu noua delimitare a eparhiilor acestei provincii, puterea de jurisdicție a singuraticelor eparhii se va extinde, cum e firesc, peste întreg teritoriul României întregite, viața bisericii noastre se va putea resimți până în cele mai depărtate și mai ascunse colțuri de țară. Răspândind pretutindeni lumină, și aducând tuturor pace și mângâiere, Sionul nostru va răsplăti țării, cu vârf și îndesat, binele ce i-s'a făcut prin crearea noului său focar de viață: Episcopia de Nord.

Suflete curate

— Reflexii pentru serbătoarea Nașterii Domnului —

de ION BELU, preot

Sufletele noastre sunt atât de reci și inimile noastre atât de străine de inima lui Isus, încât nu e mirare, dacă cetind și răsfoind Viețile sfinților ne înduioșăm.

Noi, cari din mila deosebită a lui Dzeu suntem miniștri și servitorii lui, cărora ni-e dat să ne apropiem de altar, a-l jertfi, a-l da altora, a umbla cu Isus în mâini, a-l așeza în potir și tabernacol — cari ex professo îi propovăduim învățătura, îi predicăm faptele, îi arătăm lumii marea dragoste de oameni — cu inima suntem atât de departe de El! Noi, cari îi continuăm misiunea, legând și deslegând; administrând tainele ca un „alter Christus” și din oficiu îi continuăm opera de a sfinți lumea — ce departe suntem de sfințenie!

Dacă noi așa, credincioșii noștri și mai. Dacă în lemn verde așa — „cel uscat cum va fi”? Și credincioșii ne sunt uscați.

Botezați în legea lui, miruiți în dar, iertați în taină, nutriți cu El aievea, ajutați și sfințiți — rămânem secături preoții și secături sunt credincioșii noștri!

Isus nu a venit în lume, nu s'a făcut om, nu s'a sbătut să ne învețe și nici nu a pățimit atât de groaznic — ca opera lui să rămână polonidă și chir. Nu ca să-l slujim din afară a pățimit Domnul! Nu ca să celebrăm tacticos, s'a umilit Isus! Nu ca să golim păharele la ospețe și să toastăm ceremonios la mese, a fost încununat cu spini! Nu ca să-l înjure creștinii, s'a lăsat batjocorit; nici ca să se umple cărciumele, a ajuns 40 de zile; nu ca să ne umplem sufletul de luxurie, a asudat sudori de sânge!

Jertfa lui cere altceva dela noi — ce profetul David a spus cu sute de ani înainte: „Inimă înfrântă și smerită”.

Când ne examinăm inima; când constatăm, că încă nu e înfrântă de dragostea ce-i datorăm; când ne convingem că nu e smerită; când ne vedem traiul nostru, din clipă în clipă, din ceas în ceas, din zi în zi, din an în an, cum se scurge departe de societatea Domnului; când vedem marea familie a credincioșilor noștri, că legea o'fin de paradă, liturghia o ascultă din datină; când preocupările sunt numai în jurul gurii și truda numai pentru pâine, virtuțile flori exotice, aproape necunoscute, avem tot dreptul să constatăm: după aproape 2000 ani dela Isus suntem departe de creștinătate!

Suntem departe de Isus, când El este atât de aproape! Il căutăm prin depărtări și nu-l căutăm în sufletele noastre! Nu-l auzim, când ne chiamă cu dulceață; nu ne impresionăm, când ne șoptește vorbe dulci de mângâiere; nu ne încălzim, când ne'ntinde mâna să ne călăuzească; nu flămânzim după El, când ne chiamă la masa altarului!

Suntem reci la suflet, că nu ne îngrijim de nutremântul sufletului. Trupul nutrit prost e pipernicit și slăbănog; așa e de slăbănog și pipernicit și sufletul părăsit și neingrijit!

Când bisericile sunt goale; altarul neîncunjurat de cei flămânzi după Hristos; euharistia așteaptă și nime nu o primește — de ce să ne mărim că nu avem sfinți și că suntem numai „caricaturi” ale grației?!

Sufletele curate le găsim numai la picioarele Domnului. Aproape de El Magdalina se sfințește; Petru i-și plânge lepădarea; Saul devine Paul; la masa Lui se adună candidații cerului; aproape de El se întăresc martirii; sf. Tereză cuminecată zilnic a putut trimite peste lume „ploaia de roze”; Gemma Galgani iubindu-l, a fost învrednicită a-i purta semnele rănilor; Giovanni Papini, apropiindu-se de El, a putut scrie atât de minunat „Viața” Lui și sf. Ioan Maria Vianney tot la picioarele Domnului a învățat darul limbilor și a putut nutri atâția orfani cu o covată de pâine!

Noi suntem mlădițe uscate — nu trăim în viață! Sucul ce nutrește mlădița nu-l primim și e natural să ne uscăm.

„Eu sunt vița, voi mlădițele.” Câtă viață duhovnicească ar trebui să fie între noi, dacă ne-am apropia mai des de sucule vieții, prin meditație, adorație și mai ales prin împărțășirea deasă.

Suflete curate nu sunt de nu le va curăți focul dragostei către Isus. Și acest foc să găsește numai pe altar.

Suflete curate, suflete curate, ce departe suntem de voi suflete curate! De ce nu ne învățați și pe noi măiestria cum să ne scăpăm de zgură? De ce nu ne învățați și pe noi taina de a arde pentru Hristos? De ce nu vă rugați mirelui, să ne deschidă și nouă nebulilor ușa la ospăț?

Tu Gemma Galgani, care ai purtat ranele Lui, cu El ai pățimit chinurile cumplite, cu El ai plâns lacrimi de sânge pentru păcătoși și cu El ai și murit în Vinerea Mare (1903), după tainic ai fost răstignită — roagă-te Mirelui pentru biserica unită, să ne dea Domnul îndemn, tărie și dragoste ca să-l iubim și să ne sfințim! Mireasă iubită a mirelui, sf. Tereză, care te-ai făcut atât de mică, ca să te iubească marele mire, roagă-te să ne încălzească și pe noi și să ne scoată din amorțeala bizantină!

Suflete curate, rugați-vă în aceste zile de praznic ale Nașterii Domnului, să ne putem apropia și noi cu vrednicie de ieslea cea sfântă din Betleem și să dobândim dela marele dăttător de viață adevărata renaștere sufletească, de care se simte atâta trebuință.

Pastorale arhieresti

I

Inalt Preasfinția Sa p. ar. mitropolit Vasile indeamnă la iubire și la sprijinirea AGRU-lui

»Nașterea ta, Hristoase Dumnezeu nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinții» (Troparul Nașterii Domnului).

Iubiți credincioși! A mai trecut un an de la nașterea cea după trup a Fiului lui Dumnezeu, făcut om. Un nou prilej de-a intra în noi înșine și de-a vedea nemernicia noastră și deșertăciunea lumii.

Oamenii de pe timpul venirii Domnului Hristos erau întocmai ca și noi. Alergau și ei, cu mic cu mare, după îndestulare. Mulțumirea însă și fericirea n-o aflase nici unul. Ba mai mult. Ei vedeau cu ochii, cum se înrăutăția lumea. Vremea părinților, ziceau ei, a fost mai rea decât vremea strămoșilor, ca să vină, după noi, o altă generație, un neam de oameni și mai blăstemat. Nimeni nu era îndestulit. Toți așteptau să vină un Răscumpărător, care să ridice neamul omenesc din noroiul, în care el se tăvălise. Așa ne spun istoricii de pe timpul acela: Tacit și Svetoniu.

În așteptarea aceasta generală după un Messia, alergică, la nașterea Mântuitorului, cei trei Crai, ori filozofi, dela Răsărit: Balthasar, un nume chaldaic, care venia din părțile răsăritene, și care reprezenta pe nepoții lui Sem; Melchior (melchi-or), regele luminii, care venia în numele popoarelor dela Sud, adică din Egipt și din Etiopia, unde locuiau urmașii lui Cham; Caspar, care reprezenta popoarele din jurul lacului Caspic, adică pe urmașii lui Iafet. Așa că, închinându-se Domnului Hristos: Balthasar, Melchior și Caspar, toți trei strănepoții celor trei feciori ai lui Noe: Sem, Cham și Iafet, prin ei s'a închinat Mântuitorului, de curând născut, întreg neamul omenesc...

Craii dela Răsărit, și, împreună cu ei, toți câți caută pe Domnul, îngenunchiară înaintea

pruncului Isus, împreună, cu toate că ei erau din țări deosebite și poate că îndușmănite. Ei deși erau păgâni, ascultau de porunca Mântuitorului: „Poruncă nouă dau vouă ca să vă iubiți unul pe altul, precum eu v'am iubit pe voi, și voi să vă iubiți unul pe altul” (Ioan. 13, 34). — Iar ceice își caută fericirea în lumea aceasta iubesc pe ceice îi iubesc pe dânsii și urăsc pe dușmanii lor. Căci doar și dobitoacele iubesc, unde văd semne de dragoste! Aceștia desmînțesc cu fapta ceace mărturisesc cu vorba, când zic „Tatăl nostru”. Căci, recunoscând ei pe Dumnezeu, drept Tată al nostru al tuturor, se mărturisesc frați ai semenilor lor, pe cari îi urăsc. Și fără să-și de-a seama, ei se osândesc pe sine înșiși, când cer dela Dumnezeu, ca El să le ierte lor păcatele, precum iartă și ei greșiiilor lor. Acești nenorociți, cari se învrăjesc pentru alegerea de primar, de curator, ori pentru alte lucruri mărunte, și cari, câteodată ajung până acolo, de nici nu mai merg la biserică, pe care o cercetează dușmanii lor, închipuiți; aceștia nu-și dau seama, că prin ura lor nu strică decât numai șie-și. Ei se rod și se neliniștesc în inimile lor, fără să mai aibă pacea sufletească de odinioară.

Tot numai răvna după fericirea trupească a dat naștere și marelui războiu. Nu pentru Dumnezeu s'a fost încăierat aproape omenirea întreagă. Altele au fost cauzele marelui încăerări... Și, după pârăile de sânge, scurs; după milioanele de schilavi, de văduve și de orfani din războiu; după pagubele și cheltuelile, pe cari le-am suferit și le vom mai suferi, omenirea credea că, acum va fi mai fericită. Ea credea că va fi mulțumită chiar și fără Dumnezeu, călăuzită fiind singur numai de înțelepciunea omenescă și de puterile omenesti. Omenirea însă s'a înșelat. Nime nu este mulțumit. Nu suntem mulțumiți noi, și nu sunt mulțumite nici alte popoare. Lumea nu și-a dat seama, că numai Dumnezeu poate îndestuli sufletul omenesc...

Tocmai din motivul acesta, începură să se

Din ultimul Consistor secret dela Vatican. Lumea trecută, în 16 Decembrie c. s'a ținut din partea Sf. Părinte Pius al XI-lea un nou Consistor secret, în care a creat 6 Cardinali noi — ale căror nume sunt cunoscute cititorilor noștri — și a luat măsuri pentru completarea eparhiilor vacante, între cari nu este nici una dintre cele din România.

În alocuția sa ținută din acest prilej, Sf. Părinte a relevat, pe scurt, momentele mai însemnate, cari i-au făcut bucurie în cursul acestui an jubilar și a promis că în curând va adresa lumii întregi o mare pastorală, în care va reveni mai pe larg asupra evenimentelor, cu adevărat istorice, cari s'au petrecut în timpul din urmă, în legătură cu biserica Domnului.

Înainte de toate, Papa și-a adus aminte de tratatul ce-a intervenit în acest an între Vatican și Statul italian, tratat sigilat în chip solemn prin vizita familiei domnitoare a Italiei la Vatican, și a declarat că are toată încrederea în trăinicia celor făcute. Încrederea aceasta razimă întâiu pe ajutorul bunului Dumnezeu, a Preacuratei Fecioare și a sfintei Inimi, iar în rândul al doilea pe sentimentele profund religioase ale poporului italian. A amintit apoi Concordatele încheiate cu Portugalia, România și Prusia, afirmând că din ele vor profita atât biserica, cât și Statele respective.

Alte momente de bucurie, la cari s'a oprit Sf. Părinte, sunt jubileul benedictin dela Montecassino, acel al Fecioarei din Orleans, a sf. Ansgariu, apostolul Scandinaviei și a sf. Venceslau al Bohemiei. Tot în această legătură de idei s'a încrestat cu bucurie și aniversarea centenară a libertăților dobândite de biserică în imperiul britanic.

De încheiere, Sf. Părinte a relevat sutele de pelerinaje, cari s'au succedat în acest an la Roma și a amintit cu venerațiune numele lui Ioan Bosco și a altor venerabili, cari s'au învrednicit să fie ridicați la cinstea altarelor.

Cetiți și răspândiți „UNIREA“

☐ ☐ **Folța „Unirii“** ☐ ☐

Amintiri

— Crăciunul copilăriei mele —

de Sabin G. Truția

Sub cerul posomorît al serii de iarnă, neaua își cerne mereu fulgii tremurători.

E seara de Crăciun.

Și cum stau privind prin geamul aburit, la jocul fulgilor de nea, ce-mi fac impresia unor fâlfâiri de aripe obosite, gândul meu a leargă departe... la voi, duloase serii de Crăciun ale copilăriei.

Inchid ochii lin și, cu spatele răzimate de sobă, ascult frânturile de cântece ale copiilor colindători, cari se luptă cu nămeții strănși de furtună; iar când glasul lor se pierde în noapte, un greer începe să-mi cânte din părete, cri... cri... și furat de cântecul greerului, prin mintea mea se dapănă, ca într'un caleidoscop, icoane vii din serile de Crăciun ale copilăriei.

O văd pe mama, blândă și bună ca pâinea, împărțind colăcei și poame copiilor colindători; pe tata frumos și voinic, citind „molitfa” pentru sătenii postelnici, cari abia încăpeau în cerdacul casei străjuite de tei...

Revăd copiii colindători, „Craii” și „Irozii” cu chivare și săbii; și mă revăd pe mine lângă pomul de Crăciun, călare pe un cal bulestru,

sau privind mirat spre „purcelul automat”, care se învârtea pe masă „guitând”. Și rînd pe rînd, prin mintea mea se dapănă copilăria întreagă.

Cri... cri... Imi cântă greerul din părete și cântecul lui imi pare o poveste de demult.

Abia într'un târziu simt că mă cuprinde răceala. Deschid ochii încet și privesc în jur... E frig și întunec, iar cântecul greerului par'că imi spune: „A fost odată ca'n povești, a fost ca niciodată!”

Ningea și atunci, dar focul din sobă pălăia prietenos.

Ce-mi păsa mie de vifornița de-afară, când eu aveam o mulțime de soldați — de plumb, o sabie de lemn și un cal bulestru?! Surorile — mai mari decât mine —, puneau oblojele pe capul păpușilor ce le aduseseră „Moș Crăciun” și cărora eu, în curajul meu războinic, le smulsesem părul.

Mama tocmai gătise cina și așeza pe masă tot felul de bunătăți, iar tata își fuma țigara nepăsător, răsfoind într'o carte de predici; când de-odată, în cerdacul casei se auziră niște pași ușori. În dreptul sufrageriei pașii se opriră și în liniștea blândă a serii de iarnă, răsună dulos și dulce, colinda din bătrâni:

Sculați, sculați, boleri mari,
Florile dalbe,
Că vă vin colindători...

Imi lăsași călăreții de plumb înșirați pe covorul de lângă sobă și privii nedumerit în jur...

Cine cântă?... Tata?... Nu! Tata nu cântă, ci privește o clipă în gol, cu ochii în lacrimi, apoi își pleacă capul în piept și rămâne tăcut. Mama își duce pe furis mâna la ochi, apoi se îndreaptă spre ușă, dar tata o oprește.

— Lasă-il Până nu-și găta colinda, tot n'ar vrea să intre! — iar colinda picură mereu, lin, dulos și dulce, ca o legănare de cântec fermecat.

În casă e atâta liniște, că se aude pălăitul focului din sobă, iar eu privesc nedumerit spre tata și spre ușă.

Cunosc glasul, e al tatei! și totuși, tata nu cântă dar șterge mereu câte-o lacrimă ivită în colț de gene.

Iar la sfârșitul colindei, aud un glas tremurător, întrebând:

— Veseli-ti gazdă?...

— Veseli! — ve.. se.. — dar tata nu mai poate sfârși vorba, căci ușa se deschide și'n clipa următoare se pomenește în brațele unul moșneag și a unei bătrâne.

Bunicul Ion și bunica, plugari gârboviți de ani și muncă cinstită, veniseră de departe, din inima Câmpiei, să colinde de Crăciun pe copilul lor „popă” în Munții apusei.

Și Doamne! frumoasă a mai fost seara aceea de Crăciun!

Bunicul mi-a adus o jucărie, iar bunica

inflințeze în Apus diferite asociații de preoți și de mireni, buni, cu gândul, că ei să întoarcă omenirea la Hristos și să-i redobândească pacea pierdută...

O astfel de asociație a luat ființă și la noi, aci în Blaj, în ziua de 24 Noemvrie tr. Ea se numește: „Asociațiunea Generală a Românilor Uniți”. Pe scurt ea se cheamă AGRU... Era anume cu neputință, ca biserica noastră română unită, care semănase atâtea bunătăți primite din Apusul catolic, în ogorul neamului nostru românesc, să fi rămas nepăsătoare la sbuciumările acestui popor. De aceea, unii preoți și unii dintre cei mai de seamă mireni ai noștri, luând pilda mirenilor catolici din Apus, s'au legat să aducă pace și mângâiere în sufletele voastre. Ținta lor e: a) Susținerea, apărarea și ducerea la bun sfârșit a intereselor bisericii noastre unite cu Roma. b) Adâncirea vieții religioase a membrilor Asociației și îngrijirea cât mai mare de creșterea religioasă. c) Indrumarea vieții obștești și a vieții fiecăruia, potrivit sfintei evanghelii, în simțământul de neam și de patrie. d) Lupta împotriva pornirilor și învățăturilor îndreptate în contra societății și a legii creștine. Nu va lipsi, după putință, nici ajutorarea celor lipsiți.

Iubiți credincioși! Pentru vindecarea boalelor, de cari suferim, nu putea fi un leac mai potrivit și mai bine venit, pentru marea obște a bisericii noastre decât AGRU. Dar, ca acest AGRU să poată ajunge la deplină izbândă, *e de lipsă să ne înrolăm sub steagul lui toți cei buni, bărbați și femei.* Căci răul nu se dă bătut decât numai atunci, când binele e mai tare decât el.

Și, fiindcă Agrul, pentru ajungerea scopurilor sale va ținea adunări, conferințe, prelegeri, și va tipări și cărți și gazete creștine, el are și cheltuieli. De aceea, în răspunderea grea, pe care o am înaintea lui Dumnezeu, pentru sufletele voastre, nu pot să nu vă îndemn din tot sufletul meu, ca, pentru binele vostru sufletesc și pentru binele bisericii noastre, *să vă înscrieți membrii ai Agrului...*

Să aducem, iubiți credincioși, jertfa aceasta pentru binele nostru sufletesc și pentru

îndreptarea semenilor noștri. Să aducem jertfa aceasta, ca din ea să răsără lumina cunoștinței pentru toți fiii bisericii noastre. Să aducem jertfa aceasta ca un dar pruncului Isus.

II.

Din pastorala înalt Preasfințitului Valeriu al Orăzii

Măncând dela ieslea sfântă din Betleem, în care s'a sălășluit Dumnezeu păcii și al dragostei, I. Preasfințitul Valeriu insistă mai pe larg asupra acelor părți ale sf. Scripturi, cari pun în lumină desăvârșită porunca cea mare a iubirii de Dumnezeu și a deapropelului. Apoi continuă astfel:

Am ținut să vă pun înaintea ochilor aceste adevăruri ale dumnezeieștii Scripturi, pentru ca să vedeți și să cunoașteți, că toate rătăcirile omenești și învrăjbirile dintre popoare vin de acolo că lumea s'a lăpădat de aceste învățături ale sf. Scripturi și oamenii s'au luat după poftele lor, slujind lăcomiei. Căci zice sf. Apostol Iacob: „De unde sunt războaie și sfezi între voi? Au nu de aici, din poftele voastre, cari se bat în mădulările voastre? Pofțiți și nu aveți; ucideți și râvniți, și nu puteți dobândi; vă sfădiți și faceți războaie, și nu aveți, pentru că nu cereți. Cereți și nu primiți, pentru că rău cereți, ca să cheltuiți întru desmerdări, (4, 1—3). Așa a stârnit lăcomia ura și între popoarele creștine și a produs războiul mondial, cel mai crâncen războiu de care s'a auzit până acum. Dar s'au spăimântat și urzitorii lui și acum au făcut o ligă de pace: Liga Națiunilor. Dar fără succes. Războiul continuă, mocnind ca focul sub cenuse; statele se înarmează până în creștet și stau gata să înceapă din nou. Pentru ce? Pentru că lipsește dragostea; dragostea lipsește, pentru că oamenii s'au abătut dela credința adevărată, propovăduită de Mântuitorul nostru Isus Hristos, care ne zice: „Pace las vouă, pacea mea o dau vouă, nu v'o dau cum o dă lumea” (Ioan 14, 27). Nu, pacea lui Hristos este bazată pe credință și dragoste, prin cari toate le putem învinge, toate le putem suporta și nimic nu va fi cu neputință... S'au mai făcut încercări să se asigure

pacea prin unirea bisericilor, și s'au ținut congrese internaționale la Stockholm și Lausanne, convocate de Protestanții împărțiți în multe biserici și secte, vrând să urmeze învățătura sf. Apostol, care zice: „Nevoiți-vă a păzi unirea spiritului prin legătura păcii” (Ef. 4, 3). Dar fără rezultat, fiindcă nu au voit unirea integrală și intrarea în adevărata biserică a lui Hristos, care este „una, sfântă, catolică și apostolică”. E adevărat, că Mântuitorul a zis: „Și alte oi am, cari nu sunt din staulul acesta și pe acelea mi-se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi și va fi o turmă și un păstor” (Ioan 10, 16), și după cina cea de taină s'a rugat așa: „Nu mă rog numai pentru aceștia, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine, ca toți să fie una, precum tu Părinte ești întru mine și eu întru tine, ca și ei întru noi una să fie”. Când va veni plinirea vremii, va veni și unirea bisericii. Dar aceasta în mâna Domnului este. Noi să stăruim, fără șovăire în credință, nădejde și dragoste; și prin aceste vom face mai mult pentru unirea tuturor, decât prin ori ce alte mijloace omenești...

Să ne apropiem astăzi cu gândul la Isus cel ce s'a născut în ieslea din Betleem... să-i promitem, că de aici încolo în fiecare Duminică și sârbătoare vom asculta sfânta liturghie întreagă și cu cuviință; cât mai de multe ori peste an ne vom curăți sufletul nostru de păcate, spovedindu-ne, și cu nefățărnică cucernicie ne vom împărtăși de preacuratul Trup și prețiosul său Sânge prin sfânta cuminecare... să-i făgăduim că ne vom purta în toate împrejurările vieții noastre așa, ca toți să vadă că suntem fiii credincioși ai adevăratei biserici a lui Hristos; ne vom ruga zilnic ca bunul Dumnezeu și Mântuitorul nostru Isus Hristos, cât mai în grabă, să unească pe toți creștinii, dar mai ales pe fiii neamului românesc, în singura sa biserică adevărată, în care și-a depus toate darurile câștigate pe lemnul crucii; și cu pilda vieții noastre, cu dragostea noastră și cu rugăciunile noastre fierbinți ne vom sili să promovăm, cât mai grabnic, unirea bisericilor noastre, spre binele neamului nostru și pentru înflorirea patriei.

mi-a dat din sânul ei cald o mulțime de nuci aurite.

Și îmi aduc aminte, că trei nopți de-arândul am dormit cu bunica, care știa să-mi povestească ca nimeni altul.

Cum v'ați stins, dulci zile ale copilăriei, ca licăririle unei spuze luate pe aripe de vânt. Bunicul și bunica și-au împlinit de mult orândă și au plecat la locul odihnei de veci. Tata și mama, călători încă în această vale a lacrimilor, sunt bătrâni și slabi; iar noi, copiii cu părul buclat de odinioară, cari eram bucuria casei străjuită de tei, furați de goana vieții, ne-am risipit și noi în cele patru vânturi. Luptând din greu pentru un codru de pâine și căutându-ne și noi un „rost”, nu ne amintim unii de alții decât rar de tot; dar simt, că în clipe de restriște, gândul nostru unit prin dragostea de frați, aleargă departe... la alte vremi cu soare pline.

Tu tată drag! și scumpă mamă! de ce plângeați voi atunci, în seara aceea de Crăciun?...

În jurul meu e frig și întunec...

O, cât n'aș da să v'aud în seara asta colindând în pragul casei mele!

Afară ninge, iar greerul din părete cântă mereu.

Citiți și răspândiți: „UNIREA”

Florile d'albe

— Câteva gânduri și amintiri de Crăciun —
de Ioan Rinea

În tradiția tuturor popoarelor trăiește, mai mult sau puțin ștearsă, amintirea acelei epoci de fericire pământească, pe care o zugrăvește Cartea sfântă a creștinilor. Nepieritoare formă poetică i-au dat acestei amintiri în literatura universală virtuozul poet al Metamorfozelor, Ovidiu („Aurea prima sata est aetas...”) și genialul poet orb al Englezilor Milton („Paradisul pierdut”).

Dar epoca de aur s'a scurs repede și omenirea a pășit pe calea ce duce la fericire prin muncă și luptă cruntă, păstrând în mijlocul luptei vieții doar o nostalgică amintire a raiului pierdut. Se pare, însă, că providența divină a ținut ca, în afară de aceasta vagă amintire a fericirii edenice, să rezerve și să ofere fiecărui muritor ce intră în arena vieții, să guste o clipă și din păharul acelei naive și nevinovate, dar fericitoare neștiințe a binelui și a raiului. A desprins deci o clipă fugară din viața raiului pământesc apus în negura timpurilor, a așezat-o la începutul vieții fiecărui muritor și ne-a dăruit epoca de aur a vieții omenești: *copilăria.*

Neșterse păstrăm toate amintirile plăcute ale vieții, dar ne oprim cu drag întotdeauna asupra celor dintâi bucurii curate ale copilăriei. Și ne aducem aminte, că aceste bucurii

ni le-a adus sârbătoarea copiilor, Crăciunul. Ceremoniile tradiționale, ce învăluiesc misterul Nașterii Domnului într'o atmosferă de turburător misticism, ne evocă și astăzi cu atâta putere acele clipe de neuitate și curate bucurii, trăite în îndepărtatul trecut...

Trăia pe atunci bunica mea. Era o bătrână puținică, adusă puțin de spate de povara anilor celor mulți ce-i purta. Bunătatea ce mi-o arată în totdeauna mă făcea să alerg la ea în toate bucuriile și întristările mele. Vorbele ei de mângâiere, povețele ei cuminți și mai ales poveștile frumoase ce le știa, mă făceau s'o iubesc mai mult ca pe oricine în lume.

Umblam în primele clase ale școlii din sat. Era către Crăciun. Dascălul nostru se trudea să ne bage în cap istoria Nașterii lui Isus, fiul lui Dumnezeu. Ștregăria unui băiat mai mare scoase, însă, din răbdări pe dascălul nostru în așa măsură, încât la moment îi aplică acribia o bătaie năpraznică. Bătaia aceea m'a umplut de groază și toată truda dascălului de a ne face să înțelegem Nașterea lui Isus, era zadarnică. Spusele lui nu prindeau, căci în închipuirea mea persista mereu icoana bății văzute.

Seara sfântă a Nașterii. Afară era un frig ascuțit, zăpada scârțâia sub picioare, iar în casă era o căldură binefăcătoare, încărcată de mirosul bunătăților ce se pregăteau pentru ziua de Crăciun; peste tot se lăsase o atmosferă plină de tainică presimțire a unui mare eve-

III.

Indemnurile de Crăciun ale Preasfințitului Iuliu al Gherlei

»Hristos se naște, măriți-L;
Hristos din ceruri, întimpinați-L;
Hristos pe pământ, înălțați-Vă«.

Plină de cerească bucurie, sfânta maică biserică, în luminatul praznic al Nașterii Domnului, chiamă pe fiii săi să preamărească pe Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu; „carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorit din ceruri, și s'a întrupat dela Spiritul Sfânt și din Maria Fecioară și s'a făcut om”...

La plinirea vremii poporul ce stătea întru întuneric și întru umbra morții a văzut lumină mare, cum spune prorocul. Lumină lumii s'a pogorit, Fiul lui Dumnezeu pe pământ, despiciând întunericul și umbra morții, luminând pe tot omul ce intră în lume, deschizând calea vieții către Dumnezeu, adunând fiii lui Dumnezeu împrăștiați și rătăciți, întemeind pe pământ împărăția lui Dumnezeu, biserica sa, și reșezând pe fiii lui Dumnezeu, întru moștenirea Tatălui ceresc: întru pacea Lui.

Această împărăție alui Dumnezeu nu este mâncare și beutură, cum atât de limpede și la înțelesul tuturor ne spune sfântul Apostol Pavel, ci este „dreptate, bucurie sufletească și pace”...

Acest dar de izbăvire l-a adus pruncul Isus neamului omenesc: pacea. Odihna sufletelor în brațele Părintelui ceresc. Venit în lumea plină de durere și suferință... azi din ieslea Betleemului ne chiamă stăruitor: „Veniți la mine toți cei întristați și împovorați și eu Vă voi odihni pe voi”. Câtă întristare în valea aceasta a plângerilor și câtă povară pentru bietul muritor! Veniți la Domnul. Gustați și vedeți, că bun este Domnul. Primiți azi pe Domnul întru sfântă învățatura lui și înălțați sufletele voastre spre ceruri de unde ne-a venit mântuirea.

În primul rând **duceți pruncii voștri la pruncul Isus**, care ni-s'a născut și ni-s'a dat nouă, după cum spune prorocul, pentru că și azi îi chiamă cu glas dumnezeiesc: „Lăsați pruncii să vină la mine”. Duceți-i la ieslea Betleemului să-i facă cunoștința, duceți-i să iee în sufletul lor plâpând icoana Fiului lui

Dumnezeu, așezat prunc în leagănul săracăcios al ieslei, în care bine a voit a se așeza Mântuitorul lumii pentru noi și pentru a noastră mântuire, pentru ei, lumina ochilor voștri și pentru a lor mântuire. Și această icoană îi Mântuitorului lor, luată ca prunci în suflet, o vor purta o viață întreagă neștearsă și le va fi lor ocrotitoare în vreme de ispite grele în lupta amară a vieții. Vă vor binecuvânta recunoscători, că i-ați făcut să cunoască pe Domnul.

Duceți pruncii la Domnul și învățați-i să se închine Dumnezeului lor făcut prunc, coborât din cer pentru iubirea ce ne-o poartă, pentru dragostea ce le-o poartă pruncilor voștri. Să înțeleagă ei de pe acum cuvântul: „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unul-născut Fiul al său l-a dat, ca tot cel ce crede într'Insul să nu piară, ci să aibă viață de veci”. Adăpați-i la izvorul credinței și dacă-i iubiți, precum îi iubiți, cu tot sufletul, încredințați-i dragostei Domnului Isus, încredințați-i azi pruncului Isus. El îi va păzi sănătoși în suflet și în trup, El îi va ocroti de toată primejdia acestui veac rău și păcătos, Domnul le va fi tăria lor și scutitorul lor și atunci de cine se vor teme. A lor este împărăția cerurilor, căci „unora ca acestora este împărăția cerurilor”, zice Domnul. Pe ei să nu-i smintească nimenea, pentru că îngerii lor pururea văd fața Tatălui din ceruri.

Ei sunt frații mai mici ai Domnului, cum plin de iubire îi chiamă. Văzând această dragoste și această grijă a Domnului pentru ei, duceți-i la Domnul, pentru ca să-i cunoască din ziua nașterii Frațiorul, și să-L iubească, pentru ca crescuți mari să-L slujească cu credință, umblând întru voia Domnului și să întemeieze el împărăția cerului în biserica Domnului, căci ei sunt nădejdea învierii bisericii.

Așa închinați Domnului, **vor fi sufletul sănătos al bisericii, și izvor de renaștere sufletească a neamului.** Impliniți cuvântul Domnului și lăsați pruncii să meargă la Domnul...

Nașterea lui Hristos să ne fie tuturora de folos sufletească la mic și mare, renăscuți întru Isus Hristos, Domnul nostru. În lumina credinței să străbatem veacurile și plecând genunchii inimii să aducem închinarea sufletului nostru,

împreunând cântarea noastră cu a cetelor îngerești, fericiți să rostim: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oamenii de bunăvoie”.

IV.

Preasfințitul Alexandru al Lugojului scoate două învățături din pruncul Crăciunului

Arătând cât de umilită și de lipsită de orice sgomot, ori vâlvă deșartă, a fost nașterea copilului dumnezeesc din Betleem, Preasfințitul Alexandru al Lugojului continuă pastorală sa de Crăciun pe cum urmează:

Ce taină adâncă este aceasta, iubiți fiii! Ce învățatură mare se desprinde din graiul mut dar elocvent al nașterii acesteia a Cuvântului Tatălui!

Rezultă înainte de toate, că **Domnul Dumnezeu disprețuiește bogățiile, pompele și deșertăciunile lumii acesteia**, în cari cei mari și puternici își pun nădejdea toată și din cari își făuresc idolul sufletului lor. Pentru Domnul, dătător de ton și important este în definitiv numai sufletul! Toate celelalte sunt numai deșertăciune: deșertăciunea deșertăciunilor. El a venit tocmai să reformeze concepțiile lumii, ale claselor diriguitoare, în ce privește averile și rangurile și demnitățile în cari se complac și își așează aceștia toată nădejdea, și pentru strângerea și acumularea cărora se zbat cu înfrigurare zi și noapte și pentru cari le pizmuesc pe ele turma nesfârșită a iloșilor și sclavilor cari tânjesc în mizerie. Iar mijlocul cel mai bun, când vrei să schimbi părerea lumii în direcția asta, este să areți, mai întâi tu însuși, ce părere ai despre comorile și onorurile lumii acesteia, tu însuși cu pilda ta, mai elocventă ca orice cuvânt, cu exemplul vieții tale. Or! Domnul alegându-și de mireasă la intrarea sa în lumea această mizerie, cum zice sf. Francisc, sărăcia cea mai neagră, lipsa oricărui lux și comoditate, nu putea să nu ne dea lecția cea mai mișcătoare și convingătoare totdeauna. Pilda doară atrage în mod irezistibil și învinge orice rezistență sau nedumerire am mai avea. Dacă Domnul ceriului ar fi crezut că bogățiile și onorurile lumii acesteia sunt nece-

nimeni. Glasurile băieților, ce colindau pe întrecute despre nașterea cea minunată a lui Isus, mă emoționau.

Nedumirit de atâtea lucruri neobișnuite și neînțelese, întrebai deodată pe bunica mea:

— Spune-mi buno, cine a fost Isus, care s'a născut astăzi?

Se vede că nu se așteptase la aceasta întrebare, căci după câteva clipe, în loc de răspuns, mă întrebă:

— Nu v'o spus dascălul în școală? Trebuie că v'o spus, dar se vede că n'ai ascultat ce v'a spus.

Apoi, după o mică pauză, îmi răspunse cu bunătațe: — Isus a fost cel mai bun copil de pe lume. A fost așa de bun, încât la Nașterea lui s'au întâmplat lucruri minunate: au cântat îngerii din cer, craii dela Răsărit i-au adus daruri împărătești și păstorii i-s'au închinat. Toți copiii trebuie să fie buni ca Isus, că atunci îi va iubi și pe ei Dumnezeu.

Din cuvintele ei simple am înțeles cece n'am putut înțelege din explicațiile dascălului nostru. Și în seara aceea am adormit cu gândul la cel mai bun copil Isus.

Ziua de Crăciun. Eram toți ai căsii la masă, când deodată răsună sub fereastră o colindă, care prin noutatea vorbelor și timbrul vocii ne-a atins plăcut. Refrenul: „Florile d'albe” avea un farmec încă necunoscut. Și am rămas multă vreme sub vraja acestor cuvinte.

— Vezi cum colindă de frumos „băieșii”, dela pădure, îmi zise bunica.

— Și cum is alea „florile d'albe”, buno? — o întrebai eu, neștiind ce va să însemne acest necunoscut și frumos cuvânt.

— Ascultă numai — zise bunica, dusă pe gânduri. Ți-am spus aseară că pruncului Isus, când s'a născut i-au cântat îngerii, iar craii i-au adus aur și daruri împărătești. Și au venit să i-se închine și păstorii ceice păzeau turmele pe câmp. Ei erau oameni buni la inimă, dar săraci. Neavând să ducă pruncului daruri scumpe, cum au făcut craii cei bogăți, au cules de dimineață cele mai frumoase flori ce le-au găsit pe câmp, le-au dus și le-au pus pe marginea ieslei în care sta culcat pruncului Isus, alături de darurile scumpe ale crailor, apoi s'au închinat și ei. Și Isus, care era și el sărac a primit florile păstorilor săraci tot așa de bucuros ca darurile crailor, căci erau aduse cu inimă curată. „Florile d'albe” sunt cele mai alese și mai frumoase flori ale câmpului. Oamenii cei săraci, cari n'au bogății, aduc și astăzi, după pilda păstorilor, în dar lui Isus, cele mai frumoase flori de pe câmp. Frumoasele flori ale păstorilor ni-le amintesc deci în colinda lor cu „florile d'albe”, „băieșii” noștri cei săraci.

Dar anii trec. Ajuasei în școli înalte. Și am căutat să aflu și să cunosc originea și sensul adevărat al frazei de o suavă poezie și de o gingașie neasemuită, de sub farmecul căreia nu m'am putut elibera niciodată.

Cuvântul „d'albe” figurează ca atribut pe lângă substantivul florile și e compus, precum se vede, din particula protetică *de* și din substantivul uzitat în latinește la plural *alba* — *orum*, numai într'un singur înțeles: revărsatul zorilor, crepusculul, aurora.

„Florile d'albe” înseamnă, deci, flori culese în faptul dimineții, flori adunate în revărsatul zorilor, în lumina blândă a aurorei.

Și atunci am dat deplină dreptate bunicii, — da „florile d'albe” sunt cele mai frumoase flori, sunt florile sălbatice ale câmpului, căci ele, aplecate sub povara picăturilor de rouă — iacramile cerului —, sub sărutul celor dintâi raze ale soarelui dimineții lucesc în mii de culori scânteitoare, ca tot atâtea boabe de smaragd...

Florile d'albe sunt cele mai frumoase flori, pe cari le au adus și le vor aduce în totdeauna oamenii cei săraci în dar lui Isus, celui ce s'a născut în peștera minunată din Betleem.

Tuturor prietinelor și cunoscuților, cari ne-au trimis cuvinte de mângâiere, în nemărginita durere ce ne-a ajuns prin moartea neuitatului nostru soț VALERIU SUCIU, le exprimăm, pe această cale, mulțumita noastră.

Blaj, 10 Decembrie 1929.

Văd. Veturia Suciu

sare sau indispensabile omului, de sigur că și-le-ar fi ales și pe seama sa, voind să ne fie pildă în toate. N'a făcut-o? Semn că sunt o cantitate neglijabilă și nu e bine să ne legăm cu ele în frăție nedespărțită.

Rezultă mai apoi o a doua învățătură, nu mai puțin importantă.

Oamenii adesea încunjoară cu tăcere și lucrurile cele mai însemnate, a căror valoare nici n'o bănuiesc. Multe fapte și evenimente cu rezultate sau efecte atât de covârșitoare pentru omenire sau societate n'au răsunet pe care l-ar merita. Betleemiții doară n'au voit să-i dea Maicii Domnului un locșor în casa lor, pentruca să poată naște pe Cel ce ne venia Solitor al ceriului: Luceafărul cel de sus. De sigur n'au știut, că prin nașterea lui Mesia, orașelul lor devenia locul cel mai vestit din lumea întreagă; ținta călătoriei miilor de peregrini dealungul veacurilor.

Nu așa stă lucrul înaintea lui Dumnezeu! *El știe aprecia faptele și evenimentele la justa lor valoare.* De aceea și această naștere tocmai fiindcă era începutul mântuirii neamului omenesc o încunjoară c'o strălucire neasemuitoare cerească. Trimite înainte de toate la locul acela sfânt miriadele sale de îngeri, cari revărsându-se în câmpiile văzduhului și potopind toate de lumină cerească cântă atât de minunat: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire“. Trimite mai apoi o parte dintr'ânșii la păstorii ce păzeau o turmă în apropiere, ca să-i aducă la Hristos cel nou născut. Și tot El, prin mijlocirea unei stele minunate, îi aduce și pe magii dela Răsărit la pruncul cel mic, pentruca prin ei lumea să ia notă de acest eveniment de o importanță atât de covârșitoare cu repercusiuni în timp și veșnicie.

Va să zică, iubiți fii, învățăm din această împrejurare, că n'are să ne supere dacă oamenii nu ne încrează faptele, trec cu buretele peste ele, nu ne apreciază munca, și ne ignorează. Domnul le-a notat toate în cartea vieții și El va ști să le scoată la iveală când va afla mai de bine. Noi să fim siguri, că nimic din ce facem nu se pierde. Și îngerii ne urmăresc viața și activitatea și-L preamăresc pe Domnul văzându-ne faptele bune, și umplu ceriul cu cântecele lor de slavă, ca și cândva văzduhurile de deasupra leagănului dela nașterea Mântuitorului.

Din lucrările Sf. Sinod al ortodoxiei române. Curând după terminarea Congresului național bisericesc, s'a deschis la București sesiunea ordinară a Sf. Sinod al ortodoxiei române.

Intre hotărârile luate cu acest prilej este și una referitoare la învățământul superior, care poate să intereseze și pe cititorii „Unirii“. E vorba să se intervină la ministerul instrucțiunii, ca, până la aducerea proiectului de lege pentru organizarea învățământului teologic, să se prevadă în legea învățământului universitar ce se va depune în curând la Cameră, următoarele: Facultățile de teologie să funcționeze în cadrele universitare, însă în mod autonom. Sinodul își va exercita drepturile de control prevăzute în legea de organizare bisericească. Orice numire de profesori la facultățile teologice se va face numai cu asentimentul Sinodului. Chiriarhul locului va controla învățământul din punct de vedere al doctrinei, cât și ținuta religioasă și morală a profesorilor. Înființarea sau desființarea catedrelor la facultățile de teologie se va face numai cu consimțământul Sinodului.

Sf. Sinod mai cere să se înființeze pe lângă fiecare universitate câte o biserică, la ale cărei slujbe religioase să asiste întregul tineret universitar, și, pe lângă fiecare facultate de drept, câte o catedră de drept canonic.

Lumina lumii

Un dor străvechiu — Svârcoliri vajnice — Adevărul întrupat
Rătăcirii — Orientare nouă și sigură

de Prof. DUMITRU NEDA

Suntem învăluiți de taine și chinuți de probleme ce-și așteaptă soluția. Taine de-ale firii; taine de-ale harului. Probleme de-ale binelui, probleme de-ale răului. Și cum suntem noi, așa au fost și înaintașii noștri: sfidați de necunoscut, obsedați de dorul cunoștinței adevărului, în chestiile mari ale existenței. De-aci sforțările supraomenești ale minților celor mai alese, din toate vremile, întru a pătrunde și în tainele, ce par de nepătruns, ale zidirii și ale vieții, ale materiei și ale spiritului, ale vremelniceii și ale veșniciei. Incordarea asta neostoită a omului, de-a intra în atelierul Ziditorului, e cea mai măreață pagină a istoriei omenirii. Nime n'o poate ceti fără a fi pătruns de fiorii sublimului. Sforțările lui Promotheu, ori unde se vor vădi, vor stoarce admirație, cu îndrăzneala și cu rodirile lor de lumină. Înțelepții tuturor veacurilor, cu fărîmele de adevăr smulse realității sumbre și voalate, ni-se înfățișează ca tot atâția eroi și binefăcători ai lumii, ca tot atâția visionari binecuvântați, ce reflectează luciri de soare în adâncimi de întunec, câștigându-și drept la dragostea noastră. În măsura sincerității străduințelor și vorbei lor; pe lângă toate greșelile lor cele fără de voie; pentru partea de adevăr ce o fac să luciască privirii noastre.

1. În puterea acestui cuvânt, caută să ne plecăm, respectuoși, în fața cugetătorilor de bunăcredință, ai vechimii și a vremilor mai noi, culegând într'un mănunchiu razele de lumină răspândite de ei în reflexe mai tari, ori mai slabe, prin obscuritățile unor nouri mai deși ori mai rari, după împrejurări și vremuri. Parcugând cu suflet înțelegător prin veacurile

Seara de Crăciun

*Departa dela noi — la Răsărit
O veste minunată s'a pornit
Și pe aripi de vânturi s'a purtat,
Pân' la Apusul cel mai depărtat:*

*În peștera de lângă Viflaim,
Cetate aproape de Ierusalim,
O tineră Fecioară a născut
Pe Fiul Celui fără de 'nceput.*

*...În oara-aceea ceriul s'a deschis
Și îngerii cu glas de nedescris
Lui Dumnezeu mărire l-i cânta,
Iar omenimii pace-i cuvânta...*

*Ca dintr'un somn și vis frumos treziți,
Păstori în sufletele lor zmeriți
Având în minte semn de înger spus
Au alergat la ieslea lui Isus.*

*Călăuziți de-o minunată stea
Din Răsărit trei crat călătorea,
Și 'n cale după-un împărat cercând
Ajuns'au și ei la Isus curând.*

*Sosiți toți trei adânc s'au tchinat!
Tămâie, zmirnă și-aur Lui i-au dat,
Ca unui Împărat și Dumnezeu!
Iar El i-a dăruit cu darul Său.*

*...De-atunci vre-o douămii de ani s'au dus
Iubirea cea de-atuncea n'a apus:
Ea încălzește 'n seara de Crăciun
În casa fiecărui suflet bun.*

Giorocuta.

Aurel Papiu
preot

de sbucium ale minții, întru aflarea adevărului lucrurilor ce ne împrejmuesc, o să vedem că avea drept Pythagoras să susțină cumcă temeiul tuturor celor zidite este armonia, unitatea și ordinea exprimabilă și prin numeri. Dar avea drept și Anaxagoras, când spunea că pricina a toată buna orinduială și a frumșetii din lume este intelectul ce străbate întreagă creația. Xenophones cu *ἐν καὶ παν*-ul lui e pe cale bună, în aceeași vreme având temeuri de adevăr și Herakleitos cu visiunea luptei necurmate a elementelor naturii — *πόλεμος πατὴρ πάντων* —, luptă animată de *Λόγος*-ul divin. Demokritos observă cu multă și fină perspicacitate atomii, despre cari va învăța, foarte corect, Empedokles, că nu se întâlnesc și nu se amestecă întâmplător, ci mânați de „iubire“ și de „ură“ (gravitația centripetală și centrifugală). Geniului lui Plato nu-i scapă Ideea veșnică ce samănă în forme materiale ideii avute din veci, — vedere corectată de Aristotel în sensul acela, că materia cu formele sale e manifestarea vitală a nespus de bogatului *actus primus*. Stoicii vor exagera această cugetare până la pantheism, după cum și epicureii vor forța atomismul până la mecanism și materialism. Momism și dualism; determinism și liberalism; cantități și calități, materie și spiritualism, — despre toate acestea se poate vorbi pe temeuri de realități firești. Cum s'a vorbit. Cum se vorbește. Cum se va vorbi. Completând, purificând, resfrângând, prin alte și alte prizme, scânteierile de pară, prinse de unii, ținute de alții, mărind tot mereu comoara obștească de adevăruri limpeze și fixate. — Dela gânditorii Eladei până la Boltzmann, ideologul ionilor și electronilor, până la Thomson și P. Lenard, cel cu etherul Kosmosului, până la Einstein, filosoful mehaniceii.)

Fragmentar, pe alocurea întunecat, adesea deteriorat, adevărul Domnului e cuprins chiar și înainte de într'omenirea Fiului lui Dumnezeu, în ideile morale, sociale, filosofice, teologice călăuzitoare ale omenirii, — omenire osebită deja de altfel după rasă, neam, limbă, reliefându-se în felul acesta lucrarea aceluia tainic și blagoslovit *λόγος σπερματικός*, de care pomeneste, cu adâncă înțelegere, teologia creștină.

2. Odată cu întruparea Cuvântului însă, tuturor celor ce ședeau într'un întunec și în umbra morții, lumină mare le-a răsărit (Is. 9, 2) Insași **lumina cea adevărată — lumina lumii** —, carea luminează pe tot omul ce vine în lume (Io. 1, 5; 8, 12), din dragoste față de noi oamenii se face trup și se sălășluiește într'un noi (Io. 1, 14). Prin ceace pământul devine adăpost și lăcașul Adevărului întrupat. „Eu sunt adevărul“ grăiește Hristos Domnul (Io. 14, 6). Adevărul întreg, adevărul nepătat, adevărul căutat, adevărul izbăvitor (Io. 8, 32), adevărul feritor: *Veritas entis, veritas mentis, veritas oris, veritas operis*, vorba tâlcuitorilor Scripturii.) Lumina lui Hristos luminează tuturor. Cuvântul Tatălui e lumina *κατ'ἑσώχην*, dumnezeiește firească și nezidită; învățătura Mântuitorului e lumina lumii, ce alungă negura învățăturilor greșite; luminează cu adevărat și mai desăvârșit ca oricare alta și își revărsa razele sale asupra a tot pământul, asupra trecutului și viitorului.

¹⁾ Cf. *Dr. Trikal József*: *Temészetbölcsélet*. Budapest. 1924 pag. 15—17.

²⁾ Cf. *Cornelis a Lapide*: *Commentaria in quatuor Evangelia*. Augustae Taurinorum 1922 tom. IV° pag. 25.

Rostul întrupării Domnului a fost: să mărturisească adevărul (Io. 18, 37). Glasul ceresului Părinte se îndreaptă spre toți fiii oamenilor: Pe acesta să-l ascultați (Mt. 17, 5). Prorocul îl vede, prin ceața vremii, a fi sfetnic minunat (Io. 9, 6). Și este cu adevărat. Știe cui ce sfaturi are să deie, și le dă cu orice risc, îmbrăcându-le în forme noi, delicate, greu de spus și greu de ascultat. Se ridică împotriva unui sistem bine închiegat al vremii, împotriva atâtor prejudeții învechite. Iși pune în gând să reformeze un popor, asupra căruia apăsa influința nefastă a unor habotnici puternici ai zilei; să propună dogme subtile, sublime; să-și clădească misiunea sa pe ruinele trecutului¹⁾

Și cu cât curaj, cu câtă *sinceritate* face El acest lucru!

Sf. Petru îl caracterizează cuprinzător și plastic: „Păcat nu a făcut, nici nu s'a aflat vicleșug în gura lui“ (1 Petr. 2, 22). Sincer și neprefăcut a fost Dânsul; sincer și neprefăcuti așteaptă să-i fie și învățăceii: Când postesc, când dau milă, când se roagă, când e să joare, ori să facă vre-o mărturisire (Mt. 5 și 6 passim). Din gura dușmanilor săvârșește lauda: „Rabbi, știm că drept ești și calea lui Dumnezeu întru dreptate învești, și nu te grijești de nimeni, căci nu cauți la fața oamenilor“ (Mt. 22, 16). Să nu se uite, că aici îi aduc elogiile niște Orientali, cari cum zice cineva, atunci cași acum, nu vorbeau întru atât pentru a spune adevărul, cât mai vărtos pentru a face plăcere interlocutorului, sau pentru a-și servi propriile interese²⁾.

Intre vorba și fapta Fiului Mariei nu-i nici un fel de nepotrivelă. Intriga și abilitățile diplomatice îi sunt străine. Tânărului cu veleități apostolice i-o spune limpede: Vulpile au vizunii și paserile cerului au cuiburi, fiul omului însă n'are unde să-și plece capul; apostolilor le-o spune înainte, că vor fi urgisiți și prigoniți; rânduiala sf. euharistii o prevestește și mai cu aplomb când se vede părăsit pentru asta; pe Irod Antipa nu ezitează să-l caracterizeze de vulpe, cum nu stă la îndoială nici să demascheze fără milă și frică josnicia fariseilor, ce se lăfăiau pe catedra lui Moise, fără să aibă ceva din sufletul aceluia. Scena cu zarafii templului aruncă și ea o vie lumină asupra caracterului deschis, energic, al Celui ce n'are în vedere decât splendoarea și îndreptățirea adevărului pur, singurul în stare să facă pe oameni într'adevăr slobozi de sclăvia păcatului (Io. 8, 32—36) și a minciunii.

3. Piedeci mari, dar nu de neînvinș, în calea adevărului, sunt, între altele, *trândăvia* și *amorul propriu*. Nu ne place să ne străduim creșterea cu aflarea adevărului, rezultat la care ajungem adesea numai după migăloase și obositoare cercetări. Și ne lăsăm ușor răpiți de-o păcătoasă iubire de noi înșine, ce ne întunecă vederea ori colorează lucrurile fals, după gusturile noastre.

Superficiali și trândavi; vanitoși până la a crede că-i destul o ochire fugară pentru a vedea totul; împăcați cu semi-adevăruri ce se câștigă mai repede ca adevărurile depline; flatați în orgoliul nostru de faptul că eventual suntem „autorii“ unei ipoteze: o apărăm cu încăpăținare, fie și împotriva unei mai bune convingeri; judecând lucrurile prin prisma legăturilor ce sunt între ele și interesele noastre proprii, patimile, simpatiile, antipatiile, urile și iubirile noastre, — noi *nu găsim adevărul pentru că nu-l căutăm. Și nu-l căutăm pentru că nu-l iubim*; pentru că nu suntem gata să jertfim totul pentru el, să înfruntăm totul pentru el.

¹⁾ Cf. L. Cl. Fillion: Vie de N. S. Iésus Christ. vol. 1. Paris 1925. pag. 413—414.

²⁾ Cf. H. Morice: L'âme de Iésus. Avignon 1927 pag. 217.

Stabilim și aci câmpuri de bătaie și partide. Aducem în discuție spiritul de sectă, ori al vanității personale — după cum suntem ucenici sau magistri. Vrem să ne facem un nume înainte de toate și mai presus de toate¹⁾.

... Lăpădarea de sine, dragostea atotcuprinzătoare, lipsa oricărei fățării, smerenia nețărmurită, dorința și voința de a căuta și a purcede numai după normele adevărului — podoabele sufletești ale Nou-născutului — slujescă-ne și nouă de îndreptar pe cărările vieții și ale cunoștinții. Ca Nașterea lui Hristos să ne fie de folos.

Nașterea Domnului

In peștera săracă
Pe-al iernei aspru vânt,
Când noaptea grea domnește
Sub stele pe pământ:

Cu zâmbet dulce-apare
Copilul Dumnezeu,
Pe paie 'n ieslea rece
Iși pune capul său.

Iar două animale
Sufând îl încălzesc;
Deasupra-i dulce sună
Tot corul îngeresc.

Și nu putea el oare
Să aibă un palat,
Cum are 'n lumea asta
Un rege, un împărat?

Ah! El putea prea bine,
Dar singur n'a voit;
El a voit să fie
Sărac și umilit.

Copilul blând ne 'nvață
Cu-al său exemplu sfânt,
Secretul fericirii
Aicea pe pământ.

In fața lui acela
E mare adevărat,
Ce 'n orice clipă este
Cu sufletul curat.

In fața lui, la iesle,
Bogaților veniți
Și învățați secretul
Și fi-veți fericiți.

Huși.

P. Mihai Demeter
ieromonah franciscan

Jubileul Papei. Lumea trecută, în 16 Decembrie c. Papa Pius al XI-lea a primit pe membrii Corpului diplomatic, cari i-au prezentat felicitări cu prilejul jubileului sacerdotal de 50 ani, de când înaltul Pontif a oficiat prima slujbă bisericească. Cu ocaziunea acestei recepții dela Cetatea Vaticanului, d. *Azere*d, ambasadorul Braziliei și decan al ilustrului Corp diplomatic, a citit o adresă de omagiu, prin care se amintește că prima adunare a diplomaților, în jurul Papei, s'a făcut cu ocaziunea prezentării felicitărilor pentru concilierea cu Italia. D-sa a arătat, că acum vine a doua oară, spre a prezenta felicitări pentru jubileul serbat de Papa. După evocarea celor 50 de ani de sacerdoțiu, în care Papa a fost condus de credință și știință, d. *Azere*d a exprimat, în numele întregului Corp diplomatic, călduroase urări Papei.

Papa Piu al XI-lea a mulțumit diplomaților și șefilor statelor ce reprezintă, precum și

¹⁾ Cf. Ioly: Nouveau cours de philosophie. la Iosef Card. Mercier: Logique. Louvain. 1922. pag. 398.

guvernelor respective. Papa a reevocat apoi importanța datei concilierii cu Italia, numind-o una din cele mai frumoase zile din întreaga sa viață. Papa a promis, că va ruga pe Dumnezeu pentru fericirea șefilor statelor și guvernelor popoarelor reprezentate, și în special pentru „pacea lui Hristos, în regatul lui Hristos“, singura pace fără pericol și fără teamă. După ce a binecuvântat pe cei prezenți, Papa a distribuit tuturor medalia jubiliară de aur.

*

Tot aici amintim, că jubileul papal a fost prăznuit, Dumineca trecută, și la București, unde s'a oficiat, în catedrala latină un Te-Deum solemn, la care au asistat, alături de Nunțiul papal Mgr. Angelo M. Dolci și de Corpul diplomatic, și reprezentanții autorităților civile și militare.

După oficierea serviciului religios au urmat recepțiile și mai apoi un banchet la Nunțiatură.

De Crăciun

Din nou sărbătorim ziua nașterii Mântuitorului. O veselie nevinovată coboară aceasta zi în inima tinerilor, ca și a bătrânilor, în palatul bogatului, ca și în coliba celui din urmă cerșitor...

În această zi s'a împlinit făgăduința Părintelui ceresc, făcută strămoșilor noștri. Cel mult așteptat, de veacuri, „așteptarea tuturor neamurilor“. Fiul lui Dumnezeu, coboară pe pământ, ia trup omenesc, și se face asemenea nouă, afară de păcat. Ingerii cântă în ceruri: „Mărire lui Dumnezeu întru cei de sus și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“ (Luca 2, 14). Biserica adaugă: „Hristos se naște, măriți-l, Hristos din ceruri, întâmpinați-l, Hristos pe pământ, înălțați-vă; cântați Domnului tot pământul și cu veselie laudați-l, că s'a preamărit“ (Catavasia I a Crăciunului).

Praznicul Nașterii Domnului e praznicul iubirii, e taina iubirii, „taina cea din veac ascunsă și de ingeri neștiută“. El revărsă în noi fericire, mângâiere, pace și bunăvoire...

Pricepe însă lumea de astăzi glasul, chemarea acestui praznic, al celor întâmplăte la nașterea lui Isus?... Cu durere, trebuie să să o mărturisim, că nu. Lipsește mult, și încă mult din praznicul curat, plin de iubire, de odinioară al Crăciunului... Praznicul de astăzi e întunecat, e praznicul întunecului, al morții sufletelor...

Mărit e Tatăl nostru din ceruri?... Intrați în casele lui, în bisericile lui, și veți vedea cât sunt de goale, cât sunt de pustii. Glasul dulce de rugăciune, de mărire e uitat, e pe buzele câtorva creștini. Zilele de praznice sunt ospețele diavolului, sunt închinare petrecerilor și desfătărilor îmbuibate, patimilor și pornirilor rele... „Nu vi-se pare și vouă, că anii aceștia câți au trecut dela războiu încoace au mirosul greu al unor săli de banchet? Nu vi-se pare și vouă, că viața publică a României seamănă cu o petrecere, cu chiote nebune și danțuri sălbatice peste mormintele abia închise, peste sutele de morminte? Nu vi-se pare că oaspeții rotofei, cari răstornă praznicul în pânțele lor fără sațiu, seamănă cu o turmă de porci năvăliți într'o grădină de crini? Nu vi-se pare că vinul banchetului seamănă cu sângele morților? Nu vi-se pare și vouă că gloria războiului nostru putrezește ca un hoit la răspântie și toată haita potârilor din largul lumii își înfige colții în câte o halcă din cadavru?... Acesta e praznicul victoriei și în atmosfera aceasta se ridică generația nouă“. *Nichifor Crainic*: Moștenitorii victoriei. (În revista „Lamura“, 1924, No. 10—11).

Este pace pe pământ, pace în sufletele

noastre? ... Este bunăvoință între oameni, fericire, liniște pe pământ?... Răspundem cu alt scriitor al nostru, *Gala Galaction*: „Suntem rău crescuți, suntem mincinoși, suntem porniți spre furtișag, spre violență. Nu știm să ne înfrânăm, nu știm să păzim nici cinstea familiei, nici a dregătoriei, nici a neamului românesc. Iubim plăcerile neonestе, petrecerile, îmbuibările, dezordinea și jaful. Dilatați de egoism, de mâncare nesăbuită și de îngâmfare, călcăm preste dreptatea tuturor, socotim statul și țara ca moștenire veselă și ne instalăm, în scaunele celor înalte, ca la ospățul lui Baltazar. Ideea de datorie o găsim numai în cărțile elementare, din liceu. Virtuțile filosofice și creștine le cunoaștem din nume, și le căutăm în dicționar, când avem nevoie de discursuri festive și parlamentare... Viața noastră obștească e un puhoi de știri senzaționale și de filme degradatoare” (Scrisori către Simforoza, în „Viața românească” a. 1922).

În acest praznic al întineririi, al morții sufletelor:

„Crăciun — procesiuni de vitrine luminoase și cântece de stea, din ce în ce mai rare. Din ce în ce mai îndepărtate și mai stinse. Murind ca o legendă în veacul nou, fără povești...

N'a mai rămas un cântec pe zăpadă, Cum s'a topit trecutul tot în ea! Cum nu mai sunt ca 'n vremuri cete de copii Trec singur... Magii s'au întors din drum spre Betleem...

(Victor Eftimiu: Crăciun, în „Neamul românesc” a. XIX, No. 295).

Dar așa nu e bine... Pruncul Isus ne chiamă an de an la El. Veniți, dar, cu toții la ieslea Lui. Să pricepem dragostea multă ce revărsă din ea. Isus este bucuria, fericirea desfătarea celor ce-l iubesc... Să facem, ca iar să se întoarcă la El crăii, vestitorii inimilor noastre, încărcăți cu iubirea lui Dumnezeu și a deaproapelui...

Preot Gavril Bichigean

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat a numit pe p. *Vasile Mărginean* profesor de religie la școala normală din Tg.-Mureș.

— Acelaș a numit pe p. *Basil Moldovan* adm. protopopesc al districtului Cluj, pe p. *Cornel Opil* adm. prot. al districtului Almaș, pe p. *Vasile Șerdean* adm. parohial la Sămurduc, iar pe p. *Ioan Moldovan* adm. parohial la Vălișoara.

În jurul proiectului de lege al învățământului superior. Anteproiectul de reformă a legii învățământului superior, fiind complet terminat, ministerul instrucțiunii îl va trimite universităților pentru a face observațiile și precizările ce le vor socoti de cuviință. Proiectul va fi depus în Parlament la primăvară. În legătură amintim, că episcopatul nostru a cerut ca noua lege a învățământului superior să cuprindă și o facultate teologică universitară pentru biserică noastră. Va trebui deci să fim cu toată atențiunea, cu acest desiderat atât de just al bisericii noastre să fie susceput încă în acest anteproiect.

Un apel caritabil. Dl. Valeriu Pop, fostul comisar guvernial al minelor din Valea Jiului, cunoscând de aproape mizeria în care se găsesc văduvele și orfanii minerilor năpăstuiți în modul cunoscut la Lupeni, cere ofrandele tuturor cari pot să ajute și se roagă ca ajutoarele să se trimită pe adresa băncii „Albina” din Cluj (Piața Unirii). Ne alăturăm și noi cu drag la acest apel, și anunțăm, că ceice doresc să ajute pot să-și trimită aboul, odată cu abonamentul și la adresa acestui ziar.

Locale. Miercuri, în ziua de Crăciun, va predica în catedrală Mgr. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan, Joi, a doua zi de Crăciun, Revendul *Dr. Augustin Popa*, profesor la Academia de teologie, Vineri, de sf. Ștefan, Mgr. *Ștefan Roșianu*, canonic mitropolitan, iar Duminică viitoare, de după Nașterea Domnului, p. *Dr. Nicolae Lupu*, profesor la Academia de teologie.

— Duminică trecută s'a ținut, în sala de gimnastică a liceului de băieți, *ședința festivă „Augustin Bunea”*, aranjată de societatea de lectură „Inocențiu M. Klein” a studenților dela Academia de teologie. Un inimos cuvânt de deschidere a președintelui (I. Borcea) și o disertație a clericului I. Popa au lămurit rostul și importanța acestei pioase serbări, iar câteva declamări și mai ales punctele de cor bine alese și bine instruite de profesorul Celestin Cherebețiu — el însuși autorul alor două din ele —, au făcut ca publicul care a ținut să participe în număr impunător la această serbare, să se depărteze deplin mulțumit. Intrarea a fost benevolă și cu toate acestea s'au încasat bine peste zece mii Lei, o dovadă mai mult că memoria marelui Augustin Bunea trăiește încă vie în amintirea Băjenilor săi. Suma încasată se va afecta și ea pentru monumentul Bunea în pregătire.

— Tot Duminică trecută s'a făcut *binecuvântarea solemnă a bisericii catedrale*, în care s'au reluat apoi toate serviciile divine obișnuite înainte. Actul binecuvântării l-au săvârșit membrii Venerabilului capitol, în frunte cu p. Iacob Popa, prepozit capitar.

Mișcarea Corpurilor didactice. Cu puțin înainte de depunerea bugetului general pentru 1930 s'a pornit o mare mișcare a tuturor Corpurilor didactice din țară, solicitând guvernului o ameliorare a situației lor materiale. În scopul acesta s'a ținut la București un mare congres, care se socotește a fi până azi în permanență, spre a demonstra, că în caz de ne-reușită, membrii lui sunt gata să recurgă și la măsuri mai forte, pronunțându-se chiar cuvântul de grevă. Guvernul vrea să ajute și, dacă nu s'ar fi ivit în ultimul timp deficite mari și nebănuite, ar fi făcut-o fără nici o intervenție a dascălimi. Așa însă, s'a restrâns la promiterea unui prim ajutor de 106 milioane și se vor mai găsi, se pare, și alte resurse cari să poată mulcomi aceasta mișcare, a cărei îndreptățire aproape nu este om să o nege.

Împrumutul român cotelat la Bursa din Paris. Presa din București încearcă cu multă satisfacție, că împrumutul român de stabilizare emis în cursul acestui an, a fost introdus și cotelat la Bursa din Paris, și că se ține foarte bine. Cursul inițial, la 7 Decembrie, a fost de 2290 franci, titlu rambursat de 100 dolari și emis la cursul de 88 la sută. După abia o săptămână, în 16 Decembrie, acest împrumut s'a ridicat la 2400 franci bucata, înregistrând astfel o urcare de aproape 5 la sută din cursul inițial, fapt care este considerat în toate cercurile ca un succes remarcabil.

X Croitoria M. Radu — Alba-Iulia (str. Regimentul 5 Vânători No. 16). Domnii preoți și învățători au redusere la prețuri.

Cărți & Reviste

JEAN BART: *Peste Ocean.* Note dintr'o călătorie în America de Nord. Ed. II („Cartea Românească”). București, 1929. Prețul 84 Lei.

Sub numele cunoscut de Jean Bart se ascunde d. Eugeniu P. Botez, un scriitor din cei mai de seamă, care ne dă în această carte o descriere exactă și foarte vie a vieții marelui continent de peste Oceanul Atlantic. Este un petrivit cadou de Crăciun, mai ales pentru tinerimea adultă.

DR. FELICIAN BRAN: *Dreptul canonic oriental. Vol. I. Prolegomene.* Editura autorului. Lugoj, 1929. Prețul 150 Lei.

Este o contribuție prețioasă la limpezirea numeroaselor probleme de drept canonic răsăritean, pentru cari autorul dovedește o rară competență. «Prolegomenele» sale — din cari am dat un capitol, la «Foiță», în cursul acestui an — se ocupă de chestiunile cari trebuie să stea la temelie studiilor noastre de drept canonic și fiindcă o fac cu considerare continuă la situația provinciei noastre bisericești, ele sunt un bogat izvor de informație pentru oricine se interesează de aceste chestiuni. Dar ele sunt deosebit de binevenite și pentru și cercetările ce se urmează acum la Roma în vederea unei codificări a dreptului canonic oriental, la cari n'ar fi stricat, credem, să fi fost angajat și autorul acestora. Volumele ulterioare ale întreprinderii p. Dr. Bran sunt condiționate de asigurarea cheltuielilor de tipar prin desfacerea celui dintâiu. Materialul lor, pe cât știm, este gata, și fiindcă socotim că ar fi o mare pagubă ca el să nu poată vedea lumina tiparului, n'avem cuvinte de ajuns să îndemnăm pe toți la cumpărarea acestui întâiu volum.

GEORG HOFFMAN S. I: *Concilium Florentinum* Erstes Gutachten der Lateiner über das Fegfeuer. „Orientalia Christiana” Nr. 57 (Dec. 1929). Roma. Prețul 7 lire.

Apărută în seria întreprinderii cunoscute sub numele «Orientalia Christiana», această broșură este o nouă contribuție prețioasă la cunoașterea cât mai bună a documentelor vechi, cari pot să ușureze o reluare a problemei, mereu atât de actuale, a reunirii bisericilor creștine. Studiul acesta cuprinde tot ce se cunoaște până azi despre părerea prezentată Conciliului din Florența asupra purgatorului din partea bisericii latine.

DAMIAN STĂNOIU: *Duhovnicul maicelor.* Roman. Ed. „Cartea Românească”. București, 1929. Prețul 75 Lei.

După «Călugări și ispite» și «Necazurile Părintelui Ghedeon» — cari ambele au avut strălucit succes de librărie, fiind pe sfârșite și a doua ediție —, autorul ne dă aici un al treilea volum, scris cu aceeași măiestrie și tratând tot frământări din sinul mănăstirilor ortodoxe ale vechiului regat. Ridicat dintr'odată în șirul scriitorilor noștri de seamă, p. Stănoiu, el însuși un călugăr, se menține și în acest volum la înălțimea calităților recunoscute în de obște ale primelor sale volume.

DR. ALEXANDRU NICOLESCU: *Stropi de rouă.* Povești sufletești date cu prilejul sf. exerciții spirituale. Editura „Sfânta Unire”. Lugoj, 1929. Prețul 100 Lei.

Dupăcum reiese și din titlu, Preasfințitul autor a adunat aici într'un frumos mănunchiu florile gândirii sale alese, pe cari le-a împărțit în cursul exercițiilor spirituale, ținute, în vre-o 5 serii până acum, preoțimeii noastre arhidiecezane. Oricine le-a ascultat va avea în acest volum o scumpă amintire, iar ceice n'au avut acest noroc vor găsi în el o comoră neprețuită pentru învierea lor sufletească. Tolle, lege!

DR. IACOB SCHÄFFER — Dr. George Fireza: *Minunile lui Isus explicate în omilii.* Editura „Sfânta Unire”. Lugoj, 1929. Prețul 120 Lei.

Pe aproape 350 pag. 8° ni-se dă într'o bună traducere a p. canonic Dr. Fireza dela Lugoj, opera atât de bine apreciată a Monseniorului Dr. I. Schäffer, profesor la Academia de teologie din Mainz. Apărută până acum în numeroase ediții germane și tradusă în mai multe limbi, cartea aceasta va fi și pentru preoțimea noastră un adevărat tezaur de exploatare în serviciul amvonului: Ea poate fi însă utilizată cu mult folos și din partea mirenilor.

OTILIA CAZIMIR: *Grădina cu amintiri.* Și alte schițe. Editura „Cartea Românească”. București, 1929. Prețul 84 Lei.

Acest nou volum de schițe ale Otiliei Cazimir ne înfățișează un real talent în plină ascendență. Suflet de femeie, caracterizat prin bun simț, autorul acestor schițe nu devine vulgar nici când condeii său prinde crâmpoie de viață reală, intitulată „Idilă”, „Prima aventură”, ori chiar „Păcate”. Volumul se citește ușor și aceasta nu numai din cauza cuprișului, ci și a fermei alese pe care a știut să i-o dea editura.

DR. ION MATEIU: *Valoarea concordatului încheiat cu Vaticanul.* Retipărire din „Telegraful român”. Sibiu, 1929. Prețul?

Scrie pentru a lămuri dacă «valul de nemulțumire și îngrijorare» ce s'a stărnit în opinia publică a ortodoxiei române pe urma ratificării Concordatului român, este, ori nu, legitim, broșura aceasta se pronunță categoric pentru legitimitatea acestora. «Ni-se pare, spune autorul, la sfârșit, că sub raportul politicii concordare, România a semnat cel mai puțin fericit dintre acordurile similare europene», și broșura întreagă e pusă în serviciul acestei păreri. Este, deci, ușor de înțeles ce poate cuprinde această broșură.

CALENDARUL DELA BLAJ pe 1930. Editura „Unirea Poporului”. Blaj, 1929. Prețul 25 și 45 Lei.

Harnicii redactori ai „Unirii Poporului”, în frunte cu d. Alexandru Lupeanu-Melin, ne dau aici, pentru a șaptea oră, minunatul Calendar dela Blaj, a cărui laudă se cuprinde — nu se poate mai grăitor — în faptul că deși tipărit în peste 10,000 exemplare, abia se va mai găsi de vânzare după sfârșitul lui Decembrie c. Și de data aceasta a ieșit în două ediții: una pentru popor, iar a doua — având în plus un Șematism complet al bisericii noastre și o bogată cronică bisericăască internă și externă — pentru preoți și alți intelectuali. Cine vrea să aibă acest Calendar, să se grăbească.

I. SIMIONESCU: Calendarul Gospodariilor pe 1930. Ed. „Cartea Românească”. București, 1929. Prețul 30 Lei.

Cunoscut și din alți ani, acest Calendar — înrăcit cu priceperea celui ce este profesorul universitar I. Simionescu — îmbinează și de astă dată frumosul atator bucăți alese de schife, povești și znoave pentru popor, au utilul numeroaselor îndemnuri și povețe menite a face din munca țăraniului nostru un isvor mai bogat de bunăstare materială. Cartea are pe copertă tot înfățișarea simpatică a unei coșnițe de albine, pline de rodul auriu al muncii acestora, prinsă într'un chenar frumos al artei noastre populare. Este unul din calendarele cari se caută și se citesc cu folos.

BAZIL GRUIA: In țara toamnei. Poezii. Cluj, 1929. Prețul 50 Lei.

Este un mănunchiu din primele încercări în poezie ale unui tânăr talent de bună nădejde. Volumul a fost apreciat cu elogii unanime și asta ne îndeamnă să credem, că autorul — un fiu al bisericii noastre — nu se va opri pe calea începută.

HORIA PETRA-PETRESCU: Calendarul „Astrei” pe 1930. Sibiu, 1929. Prețul 15 Lei.

Cum se și cere, noul Calendar al „Astrei” noastre culturale, merit a duce îndemnuri și povețe în toate colțurile țării, este poate cel mai ieftin calendar al anului. În afară de contribuția dlui H. P.-Petrescu care l-a întocmit, mai întâlnim bucăți semnate de I. Agărbiceanu, T. V. Păcățeanu, Dr. G. Preda, G. Todica, Petrea Dascălu, și alții, al căror scris încadrează numeroase ilustrații bine alese. Îndemnăm și noi la răspândirea cât mai mare a acestui prețios povățuitor al mulțimii.

„PĂSTORUL SUFLETESC”. Anul XI. Nr. 20—1. Organ al clerului catolic român. Apare bimensual. Lugoj. Abonamentul 200 Lei pe an.

Trecut, cu începerea acestui an la Lugoj, sub conducerea p. canonic Dr. N. Brinzeu, organul de predici de până atunci continuă să apară ca revistă de informație, îmbrățișând toate domeniile vieții bisericăști. Acest ultim număr are articole de actualitate și cronică bisericăască, datorite în mare parte directorului ei.

„CUVÂNTUL ADEVĂRULUI”. An VII. Nr. 6 (Nov.—Dec.). Apare la 2 luni odată. Mănăstirea Bixad. Abonamentul 300 Lei pe an.

Buna revistă de predici dela mănăstirea Bixadului continuă să vină — apărând totdeauna la timp — în ajutorul preoțimei noastre din cura animatorum, cu predici potrivite și multe sfaturi de ordin pastoral. Ea umple desigur un gol din cele mai simțite și de aceea ne place să credem că își va fi asigurat un suficient număr de abonemenți, pentru a putea să meargă înainte.

„ECHOS d'ORIENT”. An. XXXII. Nr. 156 (Oct.—Dec.). Apare trimestrial. Paris, VIII (5 Rue Bayard). Prețul 8 franci.

Cu articole semnate R. Janin, M. Jugie, S. Salaville și alți orientaliști de marcă, această revistă se ține la aceeași înălțime de temeinicie și bună informație, pe care a avut-o în trecut. Scrisul ei, viu și deosebit de interesant, ar merita să fie cunoscut în cercurile cele mai largi ale bisericii noastre.

Telefonul „Unirii”

URĂM SERBĂTORI FERICITE tuturor colaboratorilor, cititorilor și prietenilor „Unirii” și le dorim dela Dumnezeu cele mai frumoase mângăieri sufletești din prilejul Nașterii Domnului.

M. Dumbrăveni. Am auzit și noi de cazul preotului, care a fost îndrumat de direcțiunea școlară să-și facă orele de religie... într'o lemnărie a școlii. Dar nu nerușinarea acelei direcțiuni ne-a pus în uimire, ci mai curând lipsa totală de demnitate a unui preot, care a crezut că poate suporta și numai un singur moment o umilire atât sfruntată. Să se știe, că preoții, oriunde ar fi, nu fac cauza lor proprie, ci alui Hristos și a bisericii sale, și că orice umilire, care i-ar atinge în afară de lege, lovește în aceasta biserică. Ea trebuie deci respinsă imediat și, dacă autoritatea proprie ori a șefului tractual nu ajunge, trebuie cerută fără orice amănare intervenția celor mai mari.

R. Hârșeni. Bucuroși de orice contribuție a D. voastră, Vă mulțumim pentru ajutorul ce ne promiteți. El ne este cu atât mai binevenit, cu cât nu-i exclus, ca începând cu noul an să realizăm în sfârșit gândul de a scoate „Unirea” în 8 pagini, când contribuțiile clerului din afară vor fi, evident, și mai bine venite decât până acum. Dublarea paginilor ei de acum va aduce firește și o dublare a taxei de abonament, la 400 Lei anual, dar ne place să credem că cititorii vor ști să aprecieze jertfele pe cari le aducem și în loc să ne părăsească pe acest cuvânt, vor căuta mai curând să ne câștige noi abonemenți.

Mai multora. Pentru anul acesta nu mai este — dupăcum am aflat — nici o nădejde de ajutor săcuesc, respectiv pentru Munții apuseni. Și aceasta nici personal pentru preoții din aceste părți, nici pentru parohiile avizate la ajutor. Sumele prevăzute în acest scop în bugetul pe 1929 a fost anume distribuit de guvern, ce-i drept tot ca ajutoare pentru biserici, în alte părți și astfel abia la anul mai poate fi vorba de atari ajutoare. Dar, și aceasta numai dacă tăieturile multe ce s'au efectuat asupra noului buget nu vor fi atins eventual și această poziție bugetară.

F. Cluj. În chestia de care ne scrieți, s'au luat — cum puteți vedea și din alt loc al acestui număr — măsurile cerute de necesitățile administrative. Iar cât privește procesul în curs, el își urmează mersul său prescris de canoane.

O. Măieriste. Am primit 1400 Lei, abonament pe 1930 dela parohiile Măieriste, Mălăda, Cosniciul de jos, Marca, Porț, Șumal și Almaș. Mulțumim pentru interesul deosebit ce ne purtați.

P. Aiud. Luăm act, că și mirenii doresc reparația „C. C.” la fel cu preoții, și vom tălmăci la locul cuvenit aceste dorințe.

Oficiul parohial. Cruceșor. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

T. Iseroni. Am primit 400 Lei, abonament pe 1929 pentru Iseroni și Aninoasa.

B. Cernești. Prin „U. P.” am primit 200 Lei, abonament pe anul curent.

P. Năsăud. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe anul curent.

Oficiul parohial. Camărzana. Am primit 200 Lei, abonament pe 1928.

Oficiul parohial. Iadăra. Chităm primirea abonamentului pe 1929.

M. Oleja. Chităm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1929.

Biserica. Mădăraș. Am primit 200 Lei, abonament pe anul trecut.

S. Agrieș. Confirmăm primirea sumei de 300 Lei.

C. Priea. Am primit abonamentul pe anul curent.

S. Beiuș. Am primit abonamentul pe 1929.

A apărut:

STRASTNIC

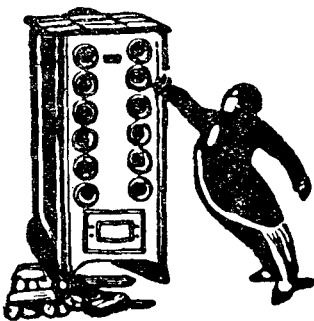
Care cuprinde rânduiala sfintelor și dumnezeieștilor slujbe din Săptămâna Patimilor, acum întâia oră tipărit cu litere străbune.

Prețul Lei 280+20 porto

Librăria Seminarului Blaj

INOVAȚIUNE SENZAȚIONALĂ IN TEHNICA ÎNCĂLZIREI ZEPHIR

Consumul de combustibil
al acestei sobe este în

24

ore de numai

10

kgr. lemne

Randamentul sobei de 76%

adică valorifică mai mult
de $\frac{3}{4}$ din combustibilul ars

REPREZENTANTUL LOCAL

Irina Binder

BLAJ — Prăvălie de fierărie — BLAJ

Publicații licitație

Pentru exarândarea dreptului de a culege vamă la podul de peste Târnava-Mare, între Blaj și Veza, prin aceasta fixez data licitației pe ziua de 31 Decembrie 1929, orele 4 p. m. în biroul subsemnatului.

Tot acolo se pot vedea, în orele de oficiu, condițiunile de licitație.

Blaj, 20 Decembrie 1929.

EUGEN MOLDOVAN
advocat arhidiecezan

Batoze Typul cel mai nou

Tractoare

Instalațiuni de moară

S. A. Română pentru Comerțiu de
Mașini Agricole

Cluj, Str. Reg. Ferdinand Nr. 68

Reprezentanța generală pentru România a fabricii

Első Magyar Gazdasági Gépgyár
BUDAPESTA

(890) 1—2

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericăști. Vesminte din cele mai bune ștofe.

Prapori de mătăsă din Damasc. Candelabra din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cadelnițe, picside, epitrafire.

Fabrica de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabrică clopote orice mărime din cel mai bun material, cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr. Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr 6

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 46—7